

Отже, підсумовуючи проблеми реалізації принципу поділу влади в Україні на сучасному етапі, найбільш вагомими назвемо такі: загальна незбалансованість системи поділу влади; надмірна персоналізація; здійснення владними структурами не поділу функцій влади, а саме поділу влади; недієвість механізму стримувань і противаг у відносинах між Президентом України і Верховною Радою України; Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України; відсутність політичної волі до усунення протиріч і конфліктів між вищими державними структурами та запровадження реальної відповідальності за результатами діяльності.

На сучасному етапі державотворення в Україні досить відчутною є проблема досягнення оптимальної моделі організації державної влади та вироблення механізму взаємодії між її гілками, адже від ефективності організації та функціонування системи державної влади значною мірою залежить стан та перспектива розвитку державно-правових інститутів.

Література

1. Зайчук О.В., Заєць А.П., Журавський В.С. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. 2-ге вид. Київ: Юрінком Інтер, 2006. С. 197–198.

2. Мартинюк Р.С. Реалізація принципу поділу влади в сучасній Україні: політико-правовий аналіз. Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2007. 352 с.

УДК 343.232:801.73(043.2)

Варава І.П., старший викладач,
Лисянська Д.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СКЛАДУ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Починаючи ще з права стародавніх країн відбувається становлення чіткої системи ознак складу правопорушення. Ця правова тенденція пояснюється суспільною потребою в об'єктивному механізмі для застосування покарання. Склад правопорушення як об'єкт дослідження загальної теорії права характерний тим, що більшість сучасних теоретиків під складом правопорушення розуміє сукупність об'єктивних та суб'єктивних ознак, наявність яких дозволяє кваліфікувати діяння особи як протиправне. Проте, якщо наукова думка стосовно елементів складу правопорушення виробила єдині критерії, то стосовно їх ієрархії є певні розбіжності [2].

Наприклад, у галузево-правових доктринах відсутнє єдине теоретичне розуміння складу правопорушення. Зокрема, великий науковий розрив спостерігається на рівні галузевого розмежування права на публічне та приватне. Такі склади правопорушень, які зафіксовані у нормах

приватного права, практично не співвідносяться із загальнотеоретичним складом правопорушення. Інше спостерігається і в публічних галузях права. Тобто, склад правопорушення у приватних галузях права має певні видозмінні елементи, які не можна ідентифікувати зі складом правопорушення, закріпленим у загальній теорії права. Це пояснюється практичною спрямованістю галузей права, тоді як теорія права оперує винятково теоретичними знаннями, спрямованими на пізнання права як такого.

Тому виникає потреба сформулювати відповідні дефініції: «склад галузевого правопорушення», «склад правопорушення у публічно-правових галузях» та «склад правопорушення у приватно-правових галузях».

Відомо, що для того, щоб те чи інше конкретне діяння було визнано правопорушенням, необхідно, щоб воно відповідало певним вказаним у законі ознакам. Відповідно, склад правопорушення – це сукупність передбачених у законі ознак, при наявності яких діяння визнається правопорушенням. Елементами складу правопорушення є об'єкт, суб'єкт, об'єктивна та суб'єктивна сторона правопорушення. Об'єктом правопорушення вважаються такі суспільні відносини, які охороняються правом і на які дане правопорушення посягає. Суб'єктом правопорушення виступає деліктоздатна фізична особа або деліктоздатні об'єднання, організації, органи чи інші суб'єкти, які вчинили правопорушення. Суб'єктами правопорушення не можуть бути неповнолітні та душевнохворі особи. Саме тому з'явився термін деліктоздатність – закріплена в законодавстві здатність суб'єкта нести юридичну відповідальність за вчинене ним правопорушення. Об'єктивна сторона правопорушення відповідає на запитання, яким саме чином скоєне правопорушення, тобто це зовнішнє вираження протиправного діяння (місце, час, спосіб його вчинення), а також причинний зв'язок між скоєним діянням і шкідливими наслідками. Суб'єктивною стороною правопорушення є певне внутрішнє психологічне ставлення суб'єкта до вчиненого протиправного діяння та його наслідків. Таке ставлення позначається поняттям вини, яка може існувати у формах умислу або необережності. Ступінь вини суб'єкта визначається тим, чи усвідомлює він негативні наслідки та його відношенням до діяння [1, с. 242].

Правопорушення відрізняється від правомірної поведінки і діяльності такими ознаками: це суспільно небезпечне або шкідливе діяння; це протиправне діяння (дія або бездіяльність); винне протиправне діяння; юридично карне діяння; наявність причинного зв'язку між протиправними діяннями і наслідками.

Отже, правопорушення – це суспільно небезпечне, протиправне, винне діяння деліктоздатного суб'єкта, яке передбачене діючим законодавством і за яке встановлена юридична відповідальність.

Для подолання наукового дисбалансу між загальною теорією права та галузями публічного і приватного права доцільно здійснити певну «модернізацію» розуміння складу правопорушення у загальній теорії права.

Отже, «склад галузевого правопорушення» визначимо як систему об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у групі норм галузі права, що регулюють якісно однорідні відносини та наявність яких характеризує діяння як протиправне, «склад правопорушення у публічно-правових галузях» - система об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у нормах, предметом регулювання яких є реалізація публічних інтересів за допомогою переважно імперативного методу регулювання та «склад правопорушення у приватно-правових галузях» - є системою об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у нормах, предметом регулювання яких є відносини у сфері приватних, індивідуальних інтересів юридично рівних суб'єктів.

Література

1. Копейчиков В.В. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 367 с.

2. Комлик В.В. Склад правопорушення: теоретичні підходи та практичні виміри: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 / ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». Київ, 2017. URL: <https://library.krok.edu.ua/> (дата звернення: 22.04.2020).

УДК 342.34:35(043.2)

Варава І.П., старший викладач,
Танащук Є.М., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УПРАВЛІННЯ І ДЕМОКРАТІЇ

Історія доводить, що людському суспільству притаманні владоорганізуючі процеси управління, які спрямовані на вирішення соціальних завдань і ефективного функціонування. Інститути демократії в свою чергу є формою організації і здійснення влади й управління.

Соціальне управління є важливим елементом суспільних відносин. У свою чергу, і демократія як суспільне явище є сутністю людського буття і визначається соціально-економічним ладом суспільства, природою влади, соціальною структурою суспільства, співвідношенням суспільних сил в їх боротьбі й співробітництві.

У перекладі з грецької «демократія» означає «владу народу». В Давній Греції під цим терміном розумілася особлива форма організації державної